

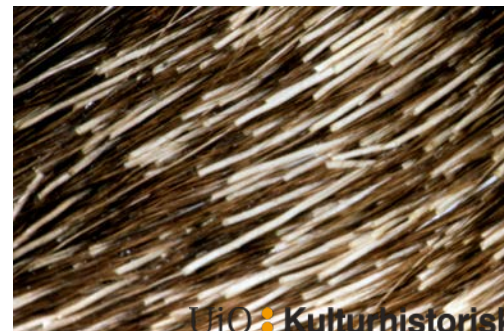
Bevaring, forskning, formidling og forvaltning.

Hva er konservatorens rolle i museer og gallerier?

Torunn Klokkernes
Seksjon for samlingsforvaltning,
Kulturhistorisk Museum, Universitetet i Oslo

Gjenstanden som utgangspunkt

Samlinger som ikke brukes 'dør' – de skal formidles, forskes på og forvaltes

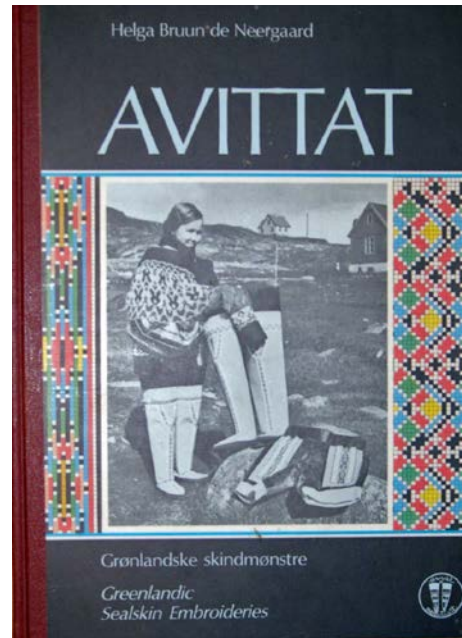

Kunnskapsproduksjon/aktivisering av gjenstander og samlinger

Eksempel:

Avittat – skinnbroderi fra Grønland:
Teknologi og materialbruk
Design
Tradisjon og endring
Museumshistorie – pesticider
Etc.

KONSERVATOR

Funksjoner og kompetanseområder

Utvikle, igangsette og vedlikeholde tiltak for preventiv konservering
Identifisere og forstå årsaker til ødeleggende faktorer og nedbrytning.
Utvikle strategier som ikke griper inn i gjenstandene for å løse disse problemene.
(f. eks kontroll av oppbevaringsforhold i magasin og utstillinger, sikring i forb. med håndtering, transporter osv.)

Bidra til å utvikle en fungerende infrastruktur for bevaring av samlingene:
sikkerhet, utstillingsvirksomhet, evakueringsplaner og katastrofehåndtering
helse - miljø og sikkerhet etc.

Evaluerer konserverings/restaurerings-problematikk innen en kontekst:
Metodisk dokumentasjon, undersøkelse, identifisering, analyse og forskning
Før behandling av en gjenstand finner sted må gjenstandens dokumentariske verdi og materielle natur være forstått slik at disse ivaretas på en sensitiv måte

Metodeutvikling
Forskning på anvendte materialer og metoder.
Revurdere og kritisere metoder.

Behandle gjenstander
Konservering, restaurering, montering til utstillinger,
pakking i forb. med transporter.

Planlegge, overvåke og administrere arbeid
Rapporter, oversikter, oppdatere og vedlikeholde arkiver,
kurervirksomhet, effektiv ressursbruk

Samarbeide med, og formidle resultater til kollegaer, forskere og publikum
Bidra til å høyne generell kunnskap om gjenstandene og
fagområdet konservering/restaurering
Holde samlingene levende ved å sette fokus på deres relevans

Profesjonelle kriterier

Dedikert yrkets etiske retningslinjer (ECCO, ICOM, Pavia)

Effektiv bruk av
bakgrunnskunnskap

Kritisk analyse av sin egen rolle
med vilje til forandring for å forbedre sitt arbeide

Intellektuell fleksibilitet
Til en hver tid følge med og holde seg oppdatert i fagets
utvikling og nyvinninger.

Effektiv kommunikasjon

Empatiske evner i forhold til
samarbeidspartnere og publikum

Mitt utgangspunkt – Gruppe for Konservering

Personalressurser for bevaring, forskning, formidling og forvaltning av Kulturhistorisk Museum (KHM) sine samlinger:

- To konservatorer for maleri og polykrom skulptur
- To konservatorer for etnografisk gjenstandsmateriale
- Åtte (snart 10) konservatorer for arkeologisk/kulturhistorisk gjenstandsmateriale
- En kjemiker innen konserveringsvitenskap

I tillegg:

- Forskningsprosjektet Saving Oseberg Fase II 2017-19, med fire konservatorer, fem kjemikere og nasjonale/internasjonale samarbeidspartnere

Dokumentasjon

Blant annet:

Identifikasjon av materiale(r), tilstand, tidligere behandlinger

Ulike metoder: visuelt, mikroskop, røntgen, CT, 3D skanning, fotogrammetri

Analyser: spottester, avanserte analyser som ofte krever spesialutstyr – ex XRF, FT-IR, SEM, XRD, GC-MS, HPLC etc.

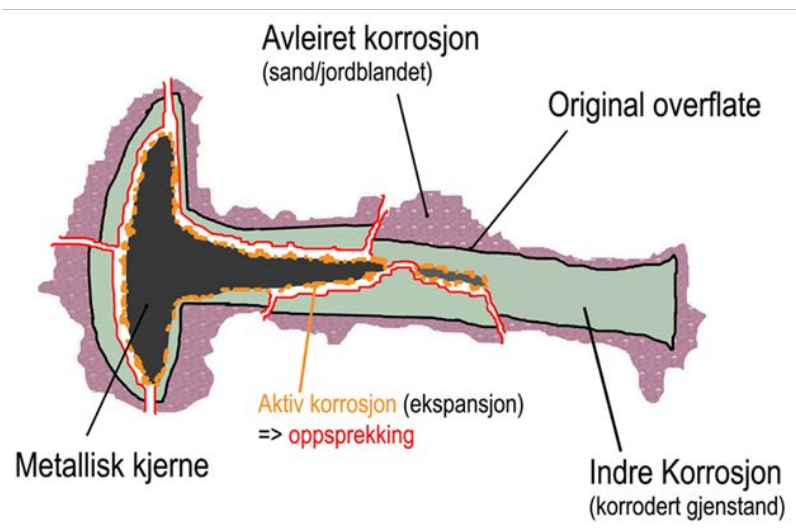
Metode og behandling

Blant annet:

- Identifisere tidligere behandling, modifisere, endre, utvikle metoder

Materialgrupper:

- Silikatmaterialer så som glass, porselen, steintøy, keramikk, ulike bergarter...
- Metaller så som jern, kobber og kobberlegeringer, tinn, sink, sølv gull...
- Tekstiler – vegetabiliske og animalske fibre. Syntetiske fibre
- Skinn og pelsmaterialer inkludert pergament
- Bemalte materialer på lerret, tre, papir etc.
- Pigmenter – både naturlig forekommende og syntetiske
- Plastmaterialer

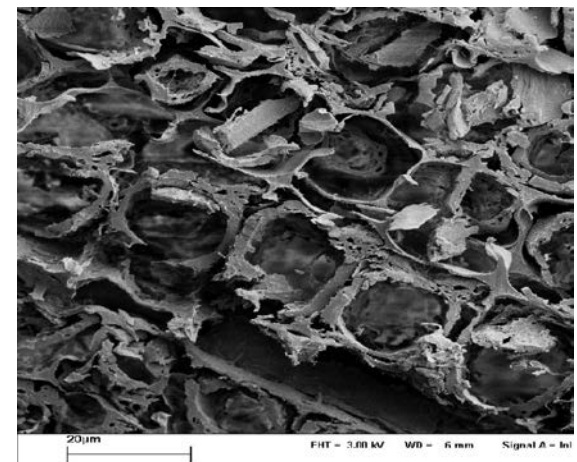
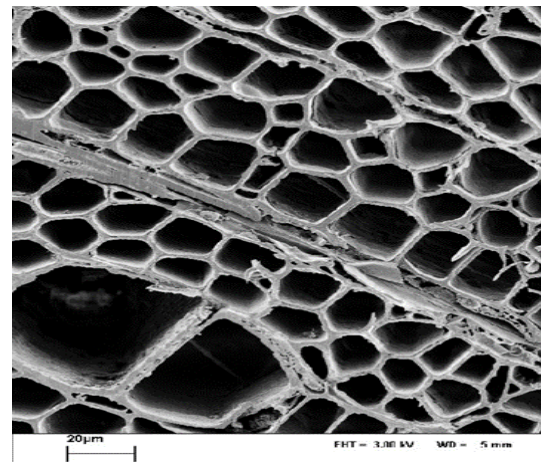
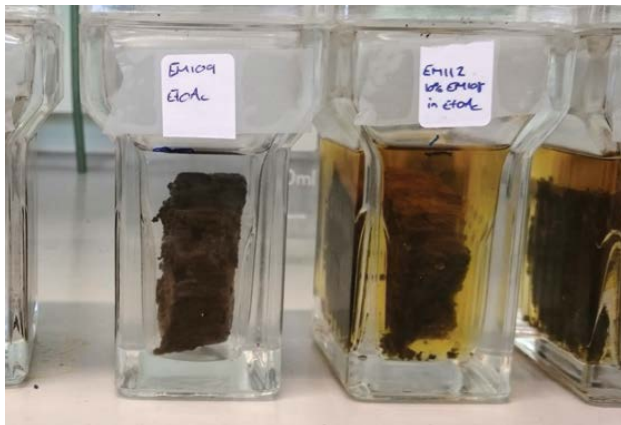

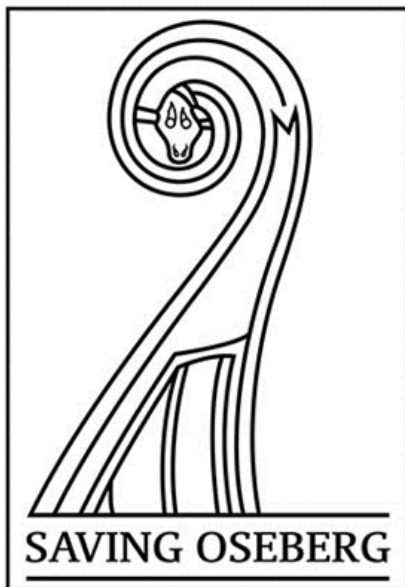
Foto, røntgen og tegning: Vegard Vike, KHM

Forskning – møte mellom kultur, teknologi og naturvitenskap

Blant annet:

- Kunstteknologi – middelalderens kirkekunst – polykrom skulptur
- Edelstener og edelstensimitasjoner
- Materialer og teknologi,
 - skinn, pels og lær
 - jern, teknologi og konservering
- Vanntrukkent arkeologisk tre og alunkonservert tre

Saving Oseberg

Saving Oseberg fase II – 2017-2019: Fra Lab til Pilot

Testing og evaluering av metoder for å stabilisere alunkonservert tre, basert på resultater fra Fase I

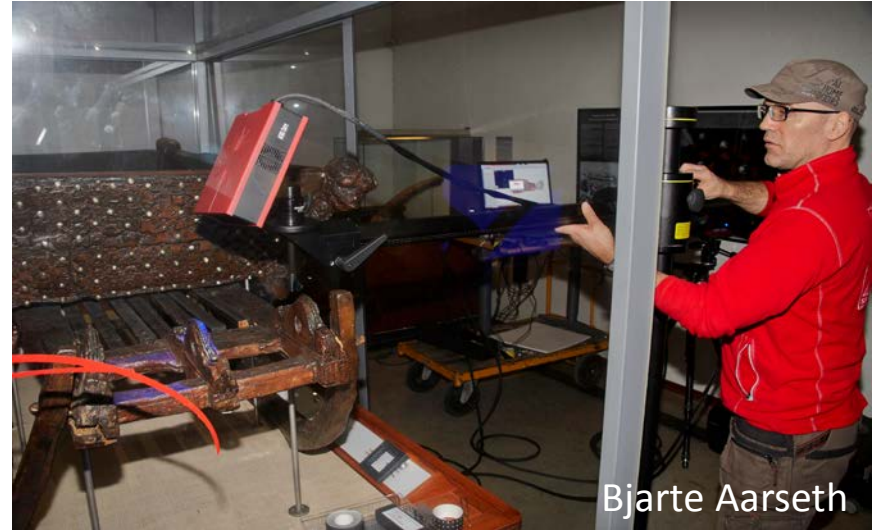

KHMs forskningslaboratorium

SciCult (Science for Cultural Heritage)

Caitlin McQueen
Alle foto©KHM, UiO

Bjarthe Aarseth

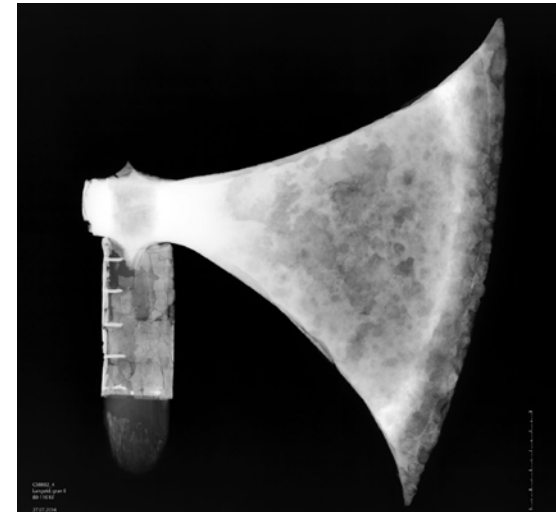

Hartmut Kutzke

Calin Steindal

Formidling – Langeidøkxa

Alle foto©KHM, UiO

Vegard Vike og
Anders Helseth Nilsson

Formidling – Mumien Dismutenibtes

Eivind Bratlie og Anne Håbu

Alle foto©KHM, UiO

<http://forskning.no/blogg/mumiebloggen/mm>

UiO : Kulturhistorisk museum

Forebyggende konservering

Klima, miljø og vedlikehold:

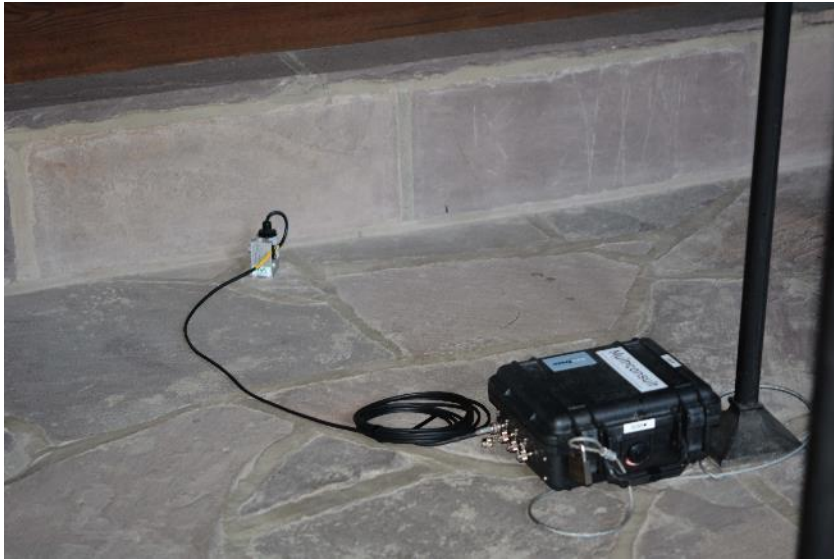
- °C, RF, Lux/UV, støv, forurensning, mikroorganismer
- IPM (Integrated Pest Management)
- 'Housekeeping' og renhold
- Bygningsdrift og vedlikehold

Håndtering og sikring av gjenstander

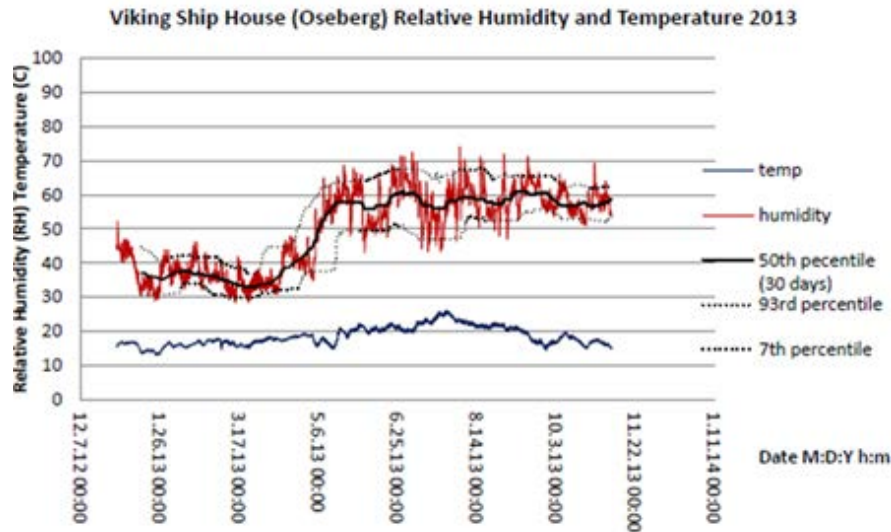
- i utstilling
- under utlån
- under transport
- i magasin

Forvaltning – forebyggende konservering

Foto©KHM, UiO

Forvaltning – forebyggende konservering

Forvaltning - forebyggende konservering

Ragnar Løken

Nadine Huth

Behov i samlingsforvaltningen

- Skape sterke miljøer som kan være rådgivende for mindre enheter
- Formell utdanning av magasinforvaltere
- Opprettholde et minimum av kompetanse på forebyggende konservering

